

for Statsrevisionen, man den Gang vedtog, og som udkom i 1867 ere dem, hvorefter Arbejdet foregaar endnu den Dag i Dag. Forandringen af de aarlige Bestemmelser — jeg fremdrager dette, fordi der er saa mange Medlemmer i Tinget, der ikke have haft Lejlighed til at sætte sig ind i Sagen, og dels fordi det vil spare en Del Tid ved Behandlingen af de enkelte Punkter, vi senere komme til — Forandringen af disse Bestemmelser, der altsaa stete aarlig i 1850—58, angik nu næsten al, hvad der findes i Statsrevisorernes Betænkning eller, som det den Gang kaldtes, Beretning. Statsrevisorernes Beretning var det første Aar fem Smaabøger eller fem Afsnit, med særskilt Sideantal, saa at Pagineringen ikke var forstaaet. Den første indeholdt kun en Regnskabsoversigt, der ikke stemmede med Finanslovens Paragrafinddeling, den anden indeholdt den egentlige Beretning, den tredje Statsrevisorernes Antegninger til Beretningen, den fjerde Ministeriets Besvarelser paa Statsrevisorernes Antegninger og den femte Statsrevisorernes Bedtegninger til Ministeriets Besvarelser paa Statsrevisorernes Antegninger. Naar man nu skulde opsløge, hvad der vedrører et eller andet Punkt, skulde man gennemlede alle disse fem forskellige Bøger eller fem forskellige Afsnit for derigennem at søge at komme til Klarhed over det ene Punkt, og selve Indstillingen maatte ligeledes findes rundt omkring i Bedtegningerne. Saaledes vedbliver det nu at forholde sig ogsaa i de følgende Aar; men 1853—54 gør man den Forandring, at kun Bedtegninger trykkes ordret, men Antegninger og Besvarelser trykkes i Udtag. Saa kommer 1855—56, det Aar, jeg før omtalte. Da se vi det Særlyd, at Statsrevisorernes Beretning er dobbelt, idet nemlig de to Statsrevisorer følge et Ønske af Vandstinget om at gøre Beretningen kortere, medens de to Statsrevisorer følge et Ønske fra Folketingets Side om at faa den saa udførlig som mulig. Derved har Beretningen faaet dobbelt Tekst, en kortere og en længere, saaledes at man ved ensidig at udtale dette Ønske i 1855—56 ligesom nu i 1897 i Virkeligheden kun naaede, at Beretningen blev halvanden Gang saa stor som den ellers vilde være bleven. Anledningen til Divergenzen var den Diskussion her i Tinget, under hvilken Fischer bl. a. klager over, at Ministrene overlade til underordnede Embedsmænd at besvare de Spørgsmaal, Statsrevisorerne stillede, og at de besvare dem paa en saadan Maade, som de gøre. Jeg skal citere blot en Linie ordret: „Besvarelsene indeholde ikke lidt, som ikke

kan kaldes andet end Grovheder og Personligheder.“ Og jeg vil sige, hvis man slaar op i Kultusministeriets eller Udenrigsministeriets Besvarelser i Tiden fra 1852—54, maa man give Fischer Ret i, at der findes adskilligt, som ikke paa nogen Maade kan betegnes anderledes. Længere var man endnu den Gang ikke kommen med Statsrevisorernes Arbejde. Praksis havde ikke uddannet sig længere. Man forlader saa naturligvis igen den dobbelte Affattelse det følgende Aar 1856—57, og aftrykker atter baade Antegnelser og Bedtegninger i deres Helhed, og man finder en Bestræbelse saavel hos Revisorerne som hos Ministerierne til at udtrykke sig koncist. Over enkelt Post har da tre Stykker Tekst eller Antegnelse, Besvarelse, Bedtegning, hvorefter Indstillingen følger. Og saaledes vedbliver man indtil 1866. Da faar Betænkningen første Gang den Form, den nu har: man følger Statsregnskabets Paragraffer en for en, og man samarbejder Indstillingerne paa de sidste Sider af Betænkningen, saaledes at det er muligt at finde dem, uden at man behøver at gennemblade hele Bogen. Hvis ærede Medlemmer ville gennemse disse Indstillinger paa de sidste Sider af Statsrevisorernes Betænkninger, ville de finde, at Indstillingerne altid løbe ud i et af to, enten at udtale: „Kan passere“ eller at udtale: „Kan ikke passere“. Hermed er der naturligvis ikke sagt, at alle de øvrige Punkter i selve Regnskabet fuldstændig stemme med Bevillingerne. Der findes mange Punkter, hvor der er Afvigelse, en hel Del, hvor der er Mindregifter, og ikke saa faa, hvor der er Merudgifter, men disse Merudgifter ere af den Natur, at Statsrevisorerne have fundet det overflødig at fremdrage dem. I et enkelt Regnskab har jeg gjort op, hvilke Merudgifter der vare afholdte, og som ikke optoges til Indstilling af Statsrevisionen, og de beløbe sig til adskillige Hundredetusinde Kroner. Det er altsaa ikke saaledes, at naar man har Statsrevisorernes Indstilling med dens „Passerer“ og „Kan ikke passere“, har man dermed en fuldstændig Betegnelse over alle de budgetmæssige Afvigelse, men vi have i Indstillingerne en Fortegnelse over de Afvigelse, som Statsrevisorerne efter den Praksis, der efterhaanden har uddannet sig, formene kunne foranledige Beslutning fra Tingets Side. Man har tidligere haft betydelig flere Nuancer for at give sit Misbehag eller sin Misbilligelse til Kende over for Ministeriet. Jeg kan paavise 20 Nuancer, af hvilke jeg tror, de 12 have været brugte i en eneste Aargang. Jeg skal ganske